

Estiivist. tsfo 100/6.6.1984

4

MUSTASAARI, NORRA HÄLSINGBY, STORHÄLLORNA 2

Metallikautisen röykkiön
kaivaus kesällä 1983

Pekka Honkanen

ARKISTOTIETOJA

Kohteen nimi: Storhällorna 2

nje 499 010002

Kunta: Mustasaari

Kylä: Norra Hälsingby

Tila: RNro 11:5

Omistaja: Einar Back

Peruskartta nro 1333 01 RUTO

Kaivausalueen koordinaatit: x = 6985 80

y = 542 80

z = 30 - 31

Kaivausalueen kiintopisteen (Kp 2) korkeus mpy: 31.29 (N 43)

Aikaisemmat tutkimukset: -

Tähän kertomukseen liittyvät löydöt: -

Tähän kertomukseen liittyvät negat. n:o 59457-59462

Tähän kertomukseen liittyvät diapositiivit n:o 8237-8239

Kertomus liittyy Storhällorna 1 alueen kaivauskertomukseen erillisenä osana.

Kaivauksen taustatiedot, alueen laajempi topografinen kuvaus, tarkemmat kartoitustiedot ja koordinaatiston selvitys sisältyvät kaivauskertomukseen Storhällorna 1 (1983).

Storhällorna 2:n röykkiöt A ja B sijaitsevat noin 80-90 metriä koilliseen Storhällorna 1 alueen röykkiöistä. Alueista tehdään erilliset kaivauskertomukset, koska niiden välimatka toisistaan on niinkin suuri kuin vajaat 100 metriä ja koska ne maastollisesti näyttävät muodostavan oman kokonaisuutensa.

Storhällorna 2 alueelle merkittiin kiintopiste suureen maakiveen (KP 2) röykkiöistä n. 30 m länteen. Kiintopisteen absoluuttinen korkeus merenpinnasta N 43 järjestelmässä on 31.29 m. Absoluuttinen korkeus saatiin vaaitsemalla Storhällorna 1 alueen kiintopisteestä (KP 1). Kiintopisteen 2 korkeus merkittiin punaisella maalilla kiveen.

Röykkiö sijaitsee koordinaatiston mukaan pisteiden x460-466 y270-276 välisellä alueella. Maasto viettää paikalla itään ja etelään. Kaivauskohteeksi valittiin röykkiö B. Röykkiö kohosi ympäröivästä maanpinnasta vain noin 40 cm. Röykkiö valokuvattiin, jonka jälkeen poistettiin sen päälle ja ympäristöön kasvanut kasvillisuus. - kartta 1, valok. 1-3, dia 8237-38.

Röykkiö oli pyöreä, halkaisijaltaan noin 4,5 m. Ennen kaivausta voitiin havaita muutamia suurehkoja kehäkiviä röykkiön reunoilla. Säännöllistä kehäkiveystä ne eivät kuitenkaan muodostaneet. Röykkiön kivien keskimääräinen läpimitta oli noin 10 cm:ä. Keskusosan kivet olivat kauttaaltaan pienempiä kuin reunoilla olevat.-kartta 2. valok.2-4, dia 8238.

Röykkiö kaivettiin sektoreittain. Selviä rakenteellisia piirteitä ei ollut havaittavissa. Kivikerroksia oli kauttaaltaan 3-4 ja noin 30 cm:n paksuudelta. Kivikerrosten alta paljastui noin 5 cm:ä paksu ruskean hiekan kerros, jonka jälkeen alkoi vaalea, hienorakeinen pohjahiekka. Pohjahiekkaa kaivettiin noin 15 cm:ä paksu kerros. Mitään hautaukseen viittaavaa ei röykkiössä havaittu. Esiin kaivettu hiekka seulottiin tiheällä seulalla.-valok. 4-5, dia 8239.

Vaikka hautaukseen viittaavia merkkejä ei tutkimusten yhteydessä tavattu on kyseessä kuitenkin ihmisten toiminnan tuloksena syntynyt röykkiö, luultavasti esihistoriallinen hauta. Röykkiöt A ja B sijaitsevat 30 m:n korkeuskäyrän tuntumassa joten rannansiirtymiskronologian mukaan ne luultavasti ovat samanikäisiä Storhällorna 1 alueen röykkiöiden kanssa, eli ne ajoittuvat pronssikauden lopulle tai esiroomalaiselle rautakaudelle. Maastollisesti ne näyttävät kuitenkin muodostavan oman ryhmänsä. Kaivausten jälkeen röykkiö ennallistettiin.

Tutkimuksia alueella jatkettaessa on myös Storhällorna 2 alueelta syytä ottaa fosfaattinäytteet. Samoin on syytä suorittaa alueen tarkempi inventointi erityisesti Norra Hälsingbyn kylän alueella.

Helsingissä 31.5.1984

Pekka Honkanen, FK

Mustasaari, Norra Hälsingby, Storhällorna 2

Negatiiviluettelo:

- Kuva 1 (F. 59457) Röykkiö A lännestä. Röykkiö ja "kraateri" kuvan keskiosassa.
- Kuva 2 (F. 59458) Röykkiö B länsilounaasta. Turve ja roskat poistettu.
- Kuva 3 (F. 59459) Röykkiö B länsilounaasta. Turve ja roskat poistettu.
- Kuva 4 (F. 59460) Röykkiö B lounaasta. Lounaissektori kaivettu pohjaan.
- Kuva 5 (F. 59461) Röykkiö B luoteesta kuvattuna. Pohjataso:
- Kuva 6 (F. 59262) Röykkiö B entisöitynä kaivauksen jälkeen. Kuvattu pohjoisesta.

Diapositiiviluettelo:

- 8237 Röykkiö B etualalla ja röykkiö A keskellä näkyvän kuusen oikealla puolella ennen kaivausta. Kuvattu lännestä.
- 8238 Röykkiö B puhdistettuna kasvillisuudesta. Kuvattu länsiluoteesta.
- 8239 Röykkiö B. Lounaissektori kaivettu pohjaan. Kuvattu lounaasta.

Kaikki negatiivit ja diapositiivit kuvannut Pekka Honkanen.

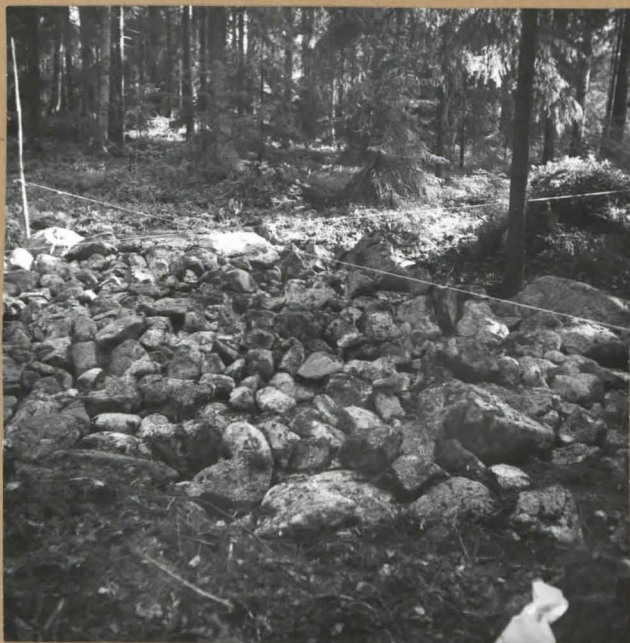

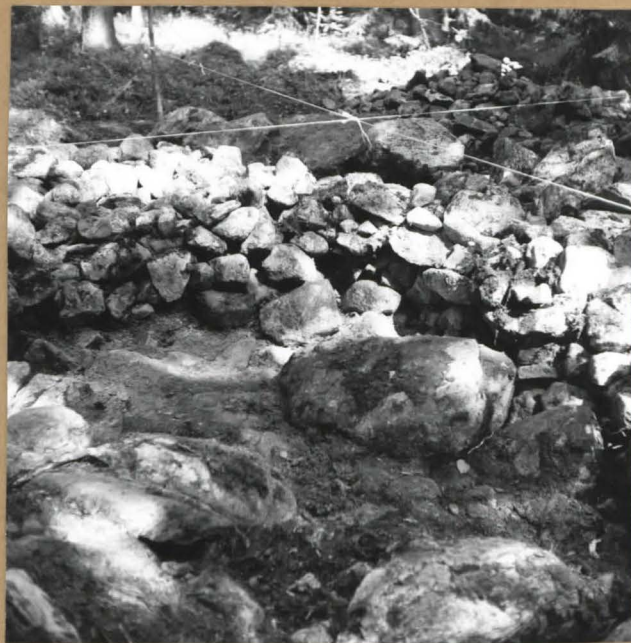
Kuva 1 (neg. 59457) Röykkiö A
länneestä. Röykkiö ja "kraa-
teri" kuvan keskiosassa.

Kuva 2 (neg. 59458) Röykkiö B
länsilounaasta. Turve ja
roskat poistettu.

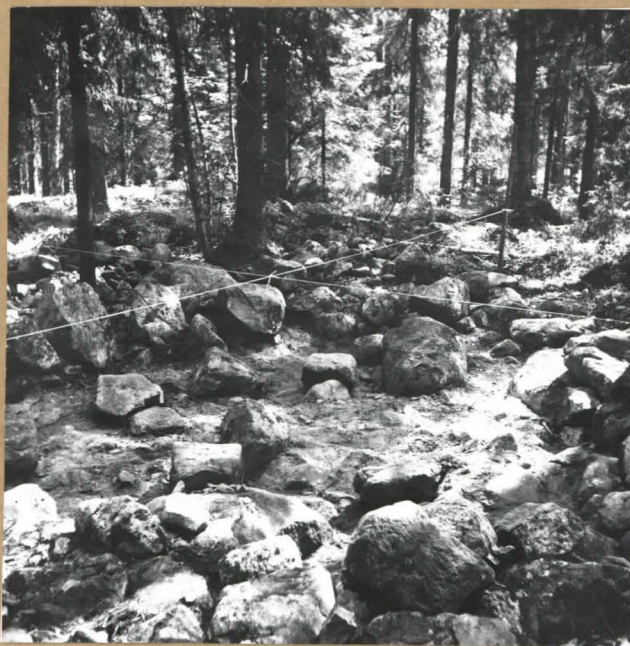

Kuva 3 (neg. 59459) Röykkiö B länsi-
lounaasta. Turve ja roskat
poistettu.

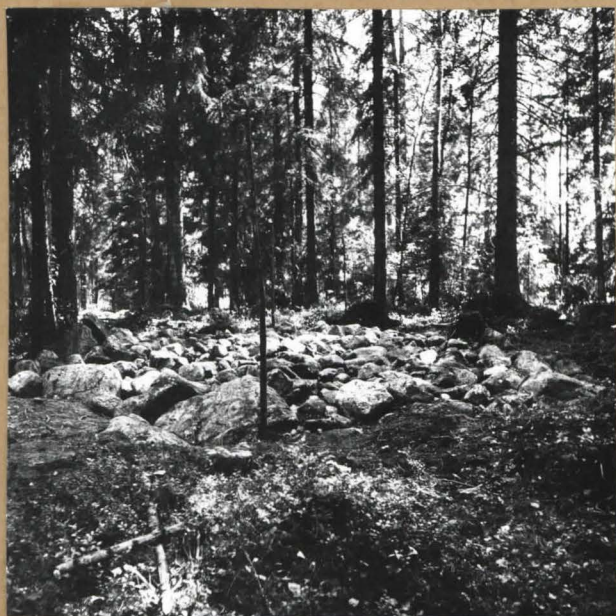

Kuva 4 (neg. 59460) Röykkiö B
lounaasta. Lounaissektori
kaivettu pohjaan.

Kuva 5 (neg. 59461) Röykkiö B luoteesta kuvattuna. Pohjataso.

Kuva 6 (neg. 59462) Röykkiö B entisöitynä kaivauksen jälkeen. Kuvattu pohjoisesta.